د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

دریم ټولګی

ي. په
ه. له

د چاپ کال: ۱۳۹ هـ. ش.

Ketabton.com

د پوهنې وزارت
د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساينس د مرکز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
کتابونو د تاليف لوی رياست

د قرآن کريم زده کړه
او
اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

دريم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکونکي:

۱. محمد عزيز بختياری، محمد باقر جعفری او سيد عبداللطيف سجادی.

ژباړونکی: عبدالرقيب جهيد.

د تدقيق کميټې:

د پوهنې د وزارت علمي غړي:

۲. محمد عزيز بختياری، محمدباقر جعفری، سيدعبدالوهاب رحمانی، يار محمد باقری، سيد محمد حسين فرهنګ او فاروق انصاری.

د نورو ارګانو غړي:

۳. سيد حسين عالمي بلخي په ولسي جرګه کې د عدلي او قضايي کميسيون غړی.

۴. نعمت الله غفاري په ولسي جرګه کې د ښوونې او روزنې او لوړو زده کړو د ديني کميسيون غړی.

۵. مولوي عبدالعزيز په ولسي جرګه کې د ښوونې او روزنې او لوړو زده کړو د ديني کميسيون غړی.

۶. قاضی نذير احمد حنفي په ولسي جرګه کې د تقنين د کميسيون مرستيال.

۷. سيد عبداللطيف سجادي د شيعه علماوو د شورا غړی.

۸. مولوي عين النعيم د علماوو د سراسری شورا غړی.

سياسي فرهنګي کميټه: د مؤلف مرستيال محمد سهراب ديدار د تعليمی نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تأليف رياست علمي او مسلکي غړی.

د مطالبو فهرست

د قرآن کريم زده کړه

د قرآن کريم زده کړه ۱–۱۰

د اسلامی ښونه او روزنه مضمون

لومړی برخه: عقايد ۱۱–۲۸

دهم برخه: احکام ۲۹–۴۹

دريم برخه: آداب او اخلاق ۵۰–۵۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزير پیغام

گرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختيا او پرمختگ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختگ او ټولنې د اړتياوو له مخې رامنځته کيږي. څرگنده ده چې علمي پرمختگ او ټولنيزې اړتياوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظريو او هيلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي گټورې موضوعگانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدريسي پلان برخه گرځيدلې ده.

هيله من يم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د ميتودونو د کارولو له لارې تدريس شي او د زده‌کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکيفيته ښوونه او روزنه کې پرله پسې گډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هيلې ترسره شي او زده‌کوونکو او هېواد ته ښې برياوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ گران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤوليت لري.

د پوهنې وزارت تل زيار کاږي چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دين له بنسټونو، د وطن دوستی د پاک حس په ساتلو او علمي معيارونو سره سم د ټولنې د څرگندو اړتياوو له مخې پراختيا ومومي.

په دې ډگر کې د هېواد له ټولو علمي شخصيتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده‌کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هيله لرم چې د خپلو نظريو او رغنده وړانديزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تاليف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې يې مرسته کړې، له ملي او نړيوالو درنو موسسو، او نورو ملگرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوين او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې يې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفيق

فاروق وردگ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د پوهنې وزير

د قرآن کریم مضمون

لومړی لوست

د اخلاص د سورت هجایي ویل

هدف:

په هجایي ډول د قرآن کریم یادول.

پوښتنې:

ایاکولاي شئ چې د اخلاص سورت په هجایي ډول ووایاست؟

داخلاص سورت په هجایي ډول ولولئ.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ ﴿١﴾ اَللهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ ۙ وَلَمْ يُوْلَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿٤﴾

هڅوني

۱_ د اخلاص سورت په هجایي ډول ولولئ.

۲_ د اخلاص سورت په یاد ولولئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم لوست

د کوثر د سورت هجایي ویل

هدف

په هجایي ډول د قرآن کریم لوستل.

پوښتنې

- آیا کولای شئ چې دکوثر سورت په هجایي ولولی؟

دکوثر سورت په هجایي ډول ولولئ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ○
إِنَّآ أَعْطَیْنٰكَ الْكَوْثَرَ ﴿۱﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿۲﴾ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿۳﴾

هڅونه

۱. دکوثر سورت په روانه ولولئ.

۲. دکوثر سورت په یادو زده کړئ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم لوست

په یادو او روان لوستل

هدف

په یادو او روان لوستل.

پوښتنې

آیا کولای شئ چې دکافرون سورت په روانه ولولئ؟

دکافرون سورت په روانه ولولئ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ○
قُلْ یٰٓاَیُّهَا الْكٰفِرُوْنَ ﴿١﴾ لَآ اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ﴿٢﴾
وَلَآ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَآ اَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُّمْ ﴿٤﴾ وَ
لَآ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِیْنُكُمْ وَلِیَ دِیْنِ ﴿٦﴾

هڅونه

١_ د کافرون سورت په روانه ولولئ .
٢_ د کافرون سورت په یادو ووایاست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورم لوست

په يادو او روان لوستل

هدف

په يادو او روان لوستل

پوښتنې :

ايا كولاى شئ چې د فلق سورت په روانه ولولئ؟

د فلق سورت په روانه ولولئ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا
وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِى الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

هڅونه

١. د فلق سورت په روانه ولولئ.
٢. د فلق سورت په يادو زده كړئ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم لوست

په یادو او روان لوستل

هدف

په یادو اوروان د قرآن کریم لوستل

پوښتني

آیاکولای شئ د ناس سورت په روانه ولولئ؟

د ناس سورت په روانه ولولئ.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿۱﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿۲﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ﴿۳﴾
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ ۵ الْخَنَّاسِ ﴿۴﴾ الَّذِىْ يُوَسْوِسُ فِىْ
صُدُوْرِ النَّاسِ ﴿۵﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿۶﴾

هڅونه:

۱. د ناس سورت په روانه ولولئ.
۲. د ناس سورت په یادو زده کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم لوست

په روانه ویل

هدف

قرآن کریم په روانه لوستل

پوښتني

آیاکولای شئ چي د عصر سورت په روانه ولولئ؟

دعصر سورت په روانه ولولئ:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ ﴿٢﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ
عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ ۙ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

هڅونه :

د عصر سورت په روانه ولولئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوم لوست

په روانه لوستل

هدف

قرآن کريم په روانه لوستل.

پوښتنی

آياکولای شئ چې د نصر سورت په روانه ولولئ؟

د نصر سورت په روانه ولولئ؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (١) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ

اللَّهِ أَفْوَاجًا (٢) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (٣)

هڅونه :

دنصر سورت په روانه ولولئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم لوست

په روانه لوستل

هدف :

قرآن کریم په روانه لوستل.

پوښتنی

آیاکولای شئ د قدر سورت په روانه ولولئ؟

د قدر سورت په روانه ولولئ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○
اِنَّآ اَنْزَلْنٰهُ فِيْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ لَيْلَةُ
الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ اَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوْحُ فِيْهَا
بِاِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ اَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلٰمٌ هِيَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

هڅونه :

د قدر سورت په روانه ولولئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم لوست

په روانه لوستل

هدف:

د قرآن کريم په روانه لوستل

پوښتني:

اياکولای شئ چې د زلزال سورت په روانه ولولئ؟

د زلزال سورت په روانه ولولئ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ﴿٢﴾
وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ بِاَنَّ
رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَّصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا ۙ لِّيُرَوْا
اَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَنْ يَّعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَّرَهٗ ﴿٧﴾ وَمَنْ
يَّعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَّرَهٗ ﴿٨﴾

هڅونه :

د زلزال سورت په روانه ولولئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم لوست

په روانه لوستل

هدف

د قرآن کريم په روانه لوستل.

پوښتنې

اياکولای شئ چې د عاديات سورت په روانه ولولئ؟

د عاديات سورت په روانه ولولئ:

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
وَٱلۡعَٰدِيَٰتِ ضَبۡحٗا ۝١ فَٱلۡمُورِيَٰتِ قَدۡحٗا ۝٢ فَٱلۡمُغِيرَٰتِ صُبۡحٗا ۝٣
فَأَثَرۡنَ بِهِۦ نَقۡعٗا ۝٤ فَوَسَطۡنَ بِهِۦ جَمۡعًا ۝٥ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لِرَبِّهِۦ
لَكَنُودٞ ۝٦ وَإِنَّهُۥ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٞ ۝٧ وَإِنَّهُۥ لِحُبِّ ٱلۡخَيۡرِ لَشَدِيدٌ ۝٨
أَفَلَا يَعۡلَمُ إِذَا بُعۡثِرَ مَا فِي ٱلۡقُبُورِ ۝٩ وَحُصِّلَ مَا فِي ٱلصُّدُورِ ۝١٠
إِنَّ رَبَّهُم بِهِمۡ يَوۡمَئِذٖ لَّخَبِيرُۢ ۝١١

هڅونه : د عاديات سورت په روانه ولولئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لمړی برخه: عقـــاید

لومړی لوست:

د دین اصول

هدف: د دین د اصولو پیژندل.

پوښتنې:

- آیا د دین اصول پیژنئ؟
- آیا کولی شئ چې په دغو اصولو رڼا واچوئ؟

تاسو په دوهم ټولګي کې هم لوستي وو چې زموږ د دین او مذهب اصول پنځه دي.

۱. توحید: یعنې د الله ﷻ په یووالي ایمان او باور لرل. توحید د اسلام د دین له اصولو څخه دی. هر څوک چې د الله ﷻ په یووالي او وحدانیت ایمان ونه لري هغه مسلمان نه دی.

۲. عدل: یعنې دا چې الله ﷻ عادل ذات دی او ظالم ندی، او ټول مسلمانان د الله ﷻ په عدالت ایمان او باور لري. موږ ایمان لرو چې الله ﷻ په هیڅ ظلم نه کوي او د هغه ټول کارونه په عدالت ولاړ دي.

۳. نبوت: یعنې په دې ایمان لرل چې الله تعالی ډیر پیغمبران د خلکو د هدایت او لارښوونې لپاره رالیږلي دي او موږ د الله تعالی په ټولو پیغمبرانو ایمان لرو. زموږ پیغمبر حضرت محمد مصطفی ﷺ دی څوک چې د حضرت محمد ﷺ په پیغمبری او نبوت ایمان نه لري هغه مسلمان نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴. امامت: یعنې دا چې دوولس امامان له پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم څخه وروسته د امت د لارښوونې دنده په غاړه لري.

امامت د شیعه مذهبونو له اصولو څخه دی.

۵. معاد: یعنې دا چې ټول انسانان وروسته له مرګ څخه بیرته ژوندي کیږي او څوک چې په معاد ایمان او باور نه لري هغه مسلمان نه دی.

هڅونې:

۱. تاسو له دې درس څخه څه زده کړي دي؟ په لنډه توګه یې په پنځو کرښو کې ولیکئ.

۲. ستاسو په نظر او فکر سره دغه پنځه اصله یو له بل سره څرنګه رابطه او اړیکې لري؟ په دوو کرښو کې یې بیان کړئ.

ارزونه:

ښاغلی ښوونکی دې د پورتني مطلب په هکله د شاګردانو سویه وګوري چې هغوی په صحیحه توګه د اسلام په پنځه بناوو پوه شوي او که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم لوست

طيبه کلمه

موخه:
د طيبې کلمې (لااله الاا لله محمد رسول ا لله) سره آشنايي.
پوښتنې
- آيا طيبه کلمه لااله الاالله محمد رسول ا لله په ياد لرئ؟
- آيا د طيبې کلمې په معنا پوهيږئ؟

تير کال مو زده کړل چې انسان د طيبې کلمې په ويلو (لااله الاالله محمد رسول الله) مسلمانيږي.

د طيبې کلمې معنا داده: «پرته له خدای تعالیٰ څخه هيڅوک د عبادت وړ نه دی، او حضرت محمد صلی الله عليه و آله وسلم د خدای تعالیٰ رسول او استازی دی»

د طيبې کلمې ويل ډېر ارزښت لري، ځکه انسان د کلمې په ويلو سره له هر باطل دين او غلطې عقيدې لير يوالی مومي او يوازې د يو واحد خدای تعالیٰ، چې د ټولو موجوداتو پيدا کوونکی دی، ايمان راوړي او د حضرت محمد صلی الله عليه و آله و سلم په پيغمبری، چې د پيغمبرانو خاتم دی، اقرار کوي. څوک چې په دې لنډه، خو له ارزښت نه ډکه جمله ايمان ولري، له

هغه دین څخه پیروي کوي چې الله تعالیٰ د حضرت محمد (ص) په واسطه انسانانو ته رالیږلی دی.

هڅونې:

۱. د طیبې کلمې معنی به زده کړي.
۲. د طیبې کلمې ارزښت په پنځو کرښو کې ولیکئ.

ارزونې:

۱. آیا زده کوونکي د طیبې کلمې په معنا پوهیدلي دي؟
۲. آیا زده کوونکي کولی شي چې د طیبې کلمې ارزښت، هغسې چې په لوست کې راغلی دی، توضیح کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

توحید

موخه:

د یو خدای پیژندنه.

پوښتنې:

- آیا خدای تعالیٰ پیژنئ؟
- ولې پر خدای تعالیٰ باندې ایمان لرو؟

زموږ د دین او مذهب له پنځو اصولو لومړنی اصل، توحید دی. توحید یعنی په یوخدای باور درلودل. موږ مسلمانان په یوه خدای ایمان لرو.

خدای تعالیٰ موږ ته ډېر نعمتونه راکړي دي. اوبه، خواړه، او خوندورې میوې چې موږ یې خورو، موږ ته را په برخه کړي دي. خدای تعالیٰ موږ ته مهربان مور او پلار را کړې دي چې له موږ څخه څارنه وکړي.

خدای تعالیٰ په خپلو بنده ګانو لورینه او پیرزوینه لري او زیات نعمتونه یې د دوی په واک کې ورکړي دي چې په ښه توګه ور څخه ګټه واخلي.

خدای تعالیٰ خپل پیغمبران را استولي دي چې انسانانو ته د ژوند سمه لاره وښیي.

خدای تعالیٰ ډېر پوه او د قدرت خاوند دی.

ټول موجودات، خدای تعالیٰ پیدا کړي دي. خدای تعالیٰ چې دا نړۍ په دې لویوالي پیدا کړې ده. نو هغه د ډېرې پوهې او قدرت خاوند دی.

آیا تر اوسه مو سوچ کړی دی چې ستاسو د باغچې ګلان چا پیدا کړي دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې له پوه او با حکمته خدای تعالیٰ څخه څوک کولی شي، داسې ښکلي ګلان شنه کړي؟

د اسلام دین یو بشپړ او کامل دین دی چې د قیامت تر ورځې پورې پاتې دی او وروسته له هغه بل دین د خدای تعالی له لورې نه راځي.

اسلام زموږ د دنیوي چارو د سمون په برخه کې طرح او کړنلاره لري او هم زموږ د آخرت له پاره لار ښوونې لري. هره هغه ټولنه چې د اسلام سپڅلی دین په ښه توګه مراعات کړي او بې له کموالي او زیاتوالي هغه په خپل ژوند کې تطبیق کړي په دنیا او آخرت کې نیکمرغه کېږي.

هڅونه:

۱. هغه نعمتونه چې خدای تعالیٰ تاسو ته در په برخه کړي دي په یوه پاڼه کې یې لیست کړئ.

۲. زده کوونکی دې د څلورو او پنځو ډلو په ترڅ کې د خدای تعالیٰ د یوه مخلوق په باب خبرې اترې وکړي چې څرنګه د خدای تعالیٰ پر وجود باندې دلالت کوي او وروسته دې د هرې ډلې استازی خپل استدلال ټولګیوالو ته و وایي او نور دې په استدلال باندې قضاوت وکړي.

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکي کولی شي د خدای تعالیٰ لویوالی او عظمت بیان کړي؟

۲. آیا زده کوونکي په ساده توګه کولی شي چې د مثال په توګه خدای تعالیٰ ګل پیدا کړی دی استدلال وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم لوست

الهي عــدل

موخـه:

د خدای تعالیٰ له عدالت سره آشنایي

پوښتنې:

- آیا د عدالت په معنا پوهیږئ؟
- آیا پوهیږئ چې الله تعالیٰ عادل دی او پر هیڅا ظلم نه کوي؟

موږ عقیده لرو چې خدای تعالیٰ عادل دی او په هیڅ یو بنده باندې ظلم او زور زیاتی، نه کوي (إن الله لا یظلم الناس شیئاً) سوره یونس آیت (۴۴). هر څوک چې پر بل چا باندې ظلم او تیری کوي یا به دده له جهل او نا پوهی څخه وی او یا به د ده د اړتیا او ضرورت په علت وي. د بیلګې په ډول: کله چې څوک ظلم کوي یا نه پوهیږي چې ظلم ناوړه کار دی او یا له دې له کبله چې ددې کار څخه غواړي داسې څه لاسته راوړي چې نه یې لري او ورته اړ دی. مګر لوی خدای جل جلا له هم په هر شی علم لري او هم هیڅ نقص نلري او محتاج نه دی، دې ته اړ نه دی چې په چاباندې ظلم او زیاتی وکړي. له دې ځایه موږ پوهیږو چې عدالت یو ښه کار دی او د الله تعالیٰ غوره بندګان باید له خلکو سره په عدل او انصاف چلند وکړي، لکه چې الله تعالیٰ فرمایلي دي:

(إن ا لله یأمر بالعدل و الإحسان) {نحل/ ۹۰}

ظلم او زیاتی ډېر نا وړه کار دی او د خدای بندګان هم باید له هغه څخه ځان لیري کړي.

مهربان خدای هم څو څو ځلې په قرآن کریم کې فرمایلې دي چې الله تعالیٰ له عادلو انسانانو سره مینه لري(إن ا لله یحب المقسطین{مائده/۴۲) ظالم او جابر خلک نه خوښوي، لکه چې فرمایي: (و الله لایحب الظالمین{آل عمران/۷۵}).

هڅونه:

۱. توضیح کړئ چې الله تعالیٰ څرنګه عادل دی او ظلم نه کوي؟

۲. د تا سوله نظره ولې خدای تعالیٰ عادل دی؟

ارزونه:

۱. آیا زده کوونکي د الٰهی عدل صحیح معنا زده کړې ده؟

۲. آیا هغوی کولی شي د هغه دلیل توضیح کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځم لوست

الهي پیغمبران او آسماني کتابونه

موخـه:

له الٰهي پیغمبرانو او آسماني کتابونو سره آشنايي.

پوښتنه:

- آيا پوهيږئ چې الٰهي پيغمبران کوم کسان دي؟

آيا پوهيږئ چې خدای تعالیٰ د انسانانو د لار ښوونې د پاره څو کتابونه را استولي دي.

تاسو پوهيږئ چې زموږ د مذهب له پنځو اصولو څخه دريم اصل نبوت دی.

نبوت په دې معنا چې خدای تعالیٰ د انسانانو د لار ښوونې د پاره خپل پيغمبران را ليږلی دي.

خدای تعالیٰ د بشر د پيدا ښت له پيل څخه تر اوسه پورې يو لک و څلور ويشت زره شا وخوا پيغمبران را ليږلي دی، چې لومړنی يې حضرت آدم عليه السلام او وروستنی يې حضرت محمد مصطفي صلي ا لله عليه و آله و سلم دی. موږ په ټولو الٰهي پيغمبرانو ايمان لرو.

خدای تعالیٰ له خپلو بندګانو سره زياته مينه لري، نه غواړي چې هغوی بې لاره شي، له همدې لامل پيغمبران چې ډير غوره او بشپړ انسانان دي دهغوی تر مينځ يې را استوي او خپل دين چې د ژوندانه ډيره ښه اوغوره لاره ده، د پيغمبرانو په واسطه خلکو ته ورزده کړي.

حضرت محمد مصطفي صلي ا لله عليه و آله و سلم د اسلام ګران پيغمبر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت محمد (ص) د پیغمبرانو غوره او خاتم الانبیاء دی.

هغه(ص) له ټولو انسانانو څخه عزتمن او له ټولو نه ګران دی او په اخلاق، کمال او لویوالي کې هیڅوک له هغه (ص) سره نه برابرېږي.

آسماني کتابونه دا دي:

۱. تورات، چې پر حضرت موسی علیه السلام نازل شوی دی.

۲. زبور، چې پر حضرت داؤد علیه السلام نازل شوی دی.

۳. انجیل، چې پر حضرت عیسی علیه السلام نازل شوی دی.

۴. قرآن کریم چې پر حضرت محمد صلي ا لله علیه و آله و سلم نازل شوی دی

هڅونه:

زده کوونکي دې په څو ډلو وویشل شي، هره ډله دې پنځه پوښتنې د لوست له متن څخه جوړې کړي او وروسته دې د هرې ډلې استازي د ننه په ټولګي کې د نورو ډلو له غړو څخه پوښتنه و کړي.

ښوونکي دې د هرې ډلې نمرې پر تخته باندې ولیکې او په آخر کې دې د ځوابونو په اساس ډلو ته نمرې ورکړي.

ارزونه:

۱. خدای تعالیٰ یو لک او .... پیغمبران را لیږلي دي.

۲. تورات پر حضرت .... نازل شوی دی.

۳. خدای تعالیٰ پیغمبران علیهم السلام د انسانانو د .... له پاره را لیږلی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم لوست

د رحمت نبی

موخه:

د پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم له ستر شخصیت سره آشنایي.

پوښتنې:

- پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم څومره پیژنئ؟
- آیا پوهیږئ چې پر پیغمبرصلی الله علیه وآله وسلم څه ډول درود وویل شي؟

زموږ ګران پیغمبر، حضرت محمد مصطفی صلی ا لله علیه و آله و سلم د ماشومتوب له دورې څخه، یو پاک، نیک کردار او مهربان انسان و. له دې امله خدای تعالیٰ هغه په پیغمبری غوره کړ او خپل پیغامونه یې هغه ته ولیږل چې ټولو انسانانو ته ورسوي.

هغه (ص) همیشه انسانان نیکی او ښوکړنو ته بلل، د خلکو په منځ کې په امانتداری او ښوکارونو مشهورو.

له همدې کبله، ټولو خلکو به آنحضرت (ص) ته محمد (امین) یعنی (امانت دار) ویل کله چې د اسلام پیغمبر د مشرکانو دظلم او زور زیاتي څخه په تنګ او مجبور شو خپل ټاټوبی یې پریښود او په مخفیانه ډول یې یثرب (مدینې منورې) ته هجرت وکړ، کورېې د خلکو له امانتونو څخه ډک و، نو حضرت علی (رض) ته یې دنده و سپار له چې د خلکو امانتونه دهغو خاوندانو ته بیرته ورکړي.

موږ له خپل پیغمبر سره ډېره مینه لرو او تل هغه په درناوي او عزت یاد وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای تعالیٰ او پریښتی پر هغه(ص) صلوات وایي او خدای تعالیٰ موږ ته هم امر کړی دی چې پر آنحضرت (ص)صلوات و وایو. له دې کبله هر وخت چې د آنحضرت (ص) مبارک نوم اورو پر آنحضرت (ص) صلوات استوو.

اللهم صل علی محمد و آل محمد

هڅونه:

د ښوونځی د کتابتون او یا د جومات (امام) په مرسته د حضرت پیغمبر اسلام په اړوند لس کرښې ولیکۍ.

۱. صلوات حفظ کړئ او په ډله ییزه توګه یې په ټولګي کې ولولۍ.

ارزونه:

۱. د اسلام د ستر پیغمبر د شخصیت په هکله دې له زده کوونکې څخه پوښتنه وشي.

۲. له زده کوونکو څخه دې پوښتنه وشي چې صلوات یې یاد کړی دی او که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم لوست:

امامت

موخـه:

له مذهبی اصلونو سره آشنا کېدل په ځانګړې توګه د امامت په برخه کې.

پوښتني:

- آیا د امامت په معنا پوهیږئ؟
- آیا پوهیږئ چې امامان څو تنه ده؟

لوی خدای خپل پیغمبر را لیږلی دی چې د اسلام دین د نړۍ خلکو ته ورسوي او انسانانو ته لار ښوونه وکړي. د اسلام ستر پیغمبر درویشت کاله په بشپړه توګه زیار او مجاهدت وکړ هغسې چې د خدای تعالیٰ غوښتنه وه د اسلام دین د خدای بنده ګانو ته ورساوه. حضرت محمد (ص) خپل رسالت بشپړ کړ او د خدای پاک دین یې د هغه بند ګانو ته ابلاغ کړ. خدای تعالیٰ په قرآن کریم کې ټولې دینې مسئلې په کلی توګه بیان کړې دي. او د خدای تعالیٰ رسول هغه د خلکو له پاره تشریح کولې.

مګر د ټولو جزئیاتو تشریح په ځانګړې توګه راتلونکو نسلونو ته پوهو او امانت کارو کسانو ته اړتیا لیدل کېده چې د حضرت رسول اکرم(ص) له رحلت څخه وروسته دا مهم کار سرته ورسوي.

د اسلام ستر پیغمبر په یو حدیث شریف کې فرمایلي دي:

(زه دوه قیمتي څیزونه ستاسو په مینځ کې پرېږدم: د الله تعالیٰ کتاب او زما عترت (اهل بیت).

امامان دوولس کسان دي چې لومړنی يې امام علي او وروستنی يې، حضرت امام مهدی امام زمان دی.

د امامانو نومونه مو په دويم ټولګي کې زده کړل، د ښه يادولو لپاره د ايمو نومونه يو ځلي بيا تکرارو:

۱-امام علي (ع)	۷- امام موسی کاظم (ع)
۲-امام حسن (ع)	۸- امام رضا(ع)
۳-امام حسين (ع)	۹- امام محمد تقی (ع)
امام زين العابدين (ع)	۱۰- امام علی التقی(ع)
۵- امام محمد باقر(ع)	۱۱- امام حسن عسکری (ع)
۶-امام جعفر صادق (ع)	۱۲- امام مهدی (ع)

په راتلونکو کلونوکې به انشاء الله د ايمه اهل بيتو د شخصيت او ژوندانه سره آشنا شو.

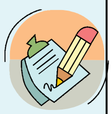
هڅونه:
۱. د دې لوست لنډيز په لسو کرښو کې وليکئ؟
۲. د امامانو د ندې توضيح کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم لوست:

معاد یاد قیامت ورځ

موخه:

د معاد له مفهوم او څرنګوالي سره آشنايي.

پوښتنې:

- آيا د معاد په معنا پوهیږئ؟
- آيا پوهیږئ چې خدای تعالیٰ د قیامت په ورځ د ښو کارونو او بد کارونو له خاوندانو سره څرنګه چلند کوي؟

خدای تعالیٰ انسانان وروسته له مرګ په معلومه ورځ بیا ژوندي کوي. د دې ورځې نوم قیامت دی. د قیامت په ورځ ټول انسانان بیا ژوندي کېږي. خدای تعالیٰ عادل دی او پر هیچا ظلم نه کوي، د قیامت په ورځ نیک کرداره خلکو ته ثواب او ګناهکارانو او بد کارانو ته عذاب ورکوي.

په هغه ورځ نیک کردار خلک ډېر خوشحال او له خپلو کړنو څخه به راضي ښکاري، خو ګناهکاران به سخت غمجن او په کړاو اخته وي. هرچا چې په دنیا کې ښه کار تر سره کړی وي د هغه پایله د قیامت په ورځ کې ویني او هر هغه څوک چې بد کارې کړی وي، پایله یې په خپله عملنامه کې ویني. نیک کرداره خلک په عزت او درناوی جنت ته ځي او ګناهکاران په ذلت او خوارۍ جهنم ته بیول کیږي.

جنت هغه ځای دی چې پکې ټول هغه الهي نعمتونه، چې په دنیا کې یې ساري نه لیدل کېږي، شته دی، مګر جهنم یا دوزخ چې د بد کارانو ځای دی له اور نه ډک دی او دوزخیان په هغه کې په سختو عذابونو اخته وي.

موږ باید هڅه وکړو چې د اسلام د سپیڅلي دین د ارشاداتو سره سم ښه کارونه وکړو او د خدای تعالیٰ ښه بندګان شو او د قیامت په ورځ خوښ او خوشحال و اوسو او د جنت له نعمتونو څخه برخمن شو.

هڅونه:

۱. د قیامت ورځې نور نومونه هم لري، د والدینو او یا د جومات د ملا(امام) په مرسته د هغه نور نومونه ولیکئ.

۲. د قیامت ورځ په اړوند پنځه کرښې مطلب ولیکئ.

ارزونه

۱. د قیامت په ورځ .... ته ځي او .... دوزخ ته ځي.............

۲. په قیامت کې ټول انسانان بیا .... کېږي.

۳. زده کوونکي دې دری ډلې شي، یوه ډله دې د قیامت ورځ، دویمه ډله دې جنت او دریمه ډله جهنم یا دوزخ تشریح کړي. ښوونکی به هر یو ته نومری ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم لوست:

د غیب جهان

موخه:
د غیب له مفهوم سره آشنایي او د غیبي چارو په ضرورت او اهمیت پوهیدل.
پوښتنې:

- آیا پوهیږئ چې غیب څه دی؟
- ولې یو مسلمان باید په غیب باندې ایمان ولري؟

د خدای تعالیٰ مخلوقات زښت ډیر دي او د هستۍ عالم هومره لوی دی چې د هغه تصور انسان ته ډیر ګران دی. ډیرې سیارې خدای تعالیٰ پیدا کړي دي چې ځینې یې له ځمکې څخه ډیرې لیرې دي.

له بلې خوا، د هستۍ عالم یوازې هغه څیزونه نه دي چې موږ کولی شو هغوی ووینو، بلکې خدای تعالیٰ ډیر موجودات داسې پیدا کړي دي چې انسان نشی کولی هغوی ووینې. هغه څیزونه چې وجود لري ولې انسان نه شي کولی هغوی په دې نړۍ کې په سترګو سره ووینې، غیبي ورته وایي، ځکه د انسان له نظره غایب او پټ دي.

الله تعالیٰ د خپلو پیغمبرانو په واسطه موږ ته له دې غیبي موجوداتو خبر راکړی دی.

موږ مسلمانان په دې غیبي موجوداتو ایمان لرو، لکه دا لاندې موجودات چې زموږ له سترګو څخه پټ دي، ولې موږ په هغوی باندې ایمان لرو.

۱- ملایکې (پرښتې) ملا یکې ډیرې زیاتې دي، ولې د هغو لویې ملا یکې دادي: (جبرائیل، عزرائیل، میکائیل او اسرافیل علیهم السلام)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- د قیامت ورځ

۳- جنت او دوزخ

هڅونه:

۱. زده کوونکي دې د مور او پلار او د مسجد د امام په مرسته د نورو هغو موجوداتو نومونه له ځان سره ولیکي کوم چې په سترګو نه لیدل کیږي.

۲. د درس متن په غور سره وګورئ او ووایئ چې انسان له کومه ځایه پوهیږي چې نور داسې موجودات هم شته چې په سترګو نه لیدل کیږي.

ارزونه

۱. نه لیدل کیدونکي شیان .... لري چې موږ یې نشو لیدلای.

۲. مشهورې ملائکې عبارت دي له جبرئیل، میکائیل، .... او ....

۳. هغه وګړي چې په لرې پرتو هیوادونو کې ژوند کوي په نه لیدل کیدونکو شیانو کې .... دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمه برخه: فقهي حکمونه

لسم لوست

د اوداسه واجبات

موخـه:

د اودس له واجباتو سره آشنايي.

پوښتنې:

- د اوداسه واجبات يعنې څه؟
- په اوداسه کې کوم کارونه واجب دي؟

تير کال مو زده کړل چې څرنګه اودس وکړو. ښه دی چې په دې و پوهيږو هغه کارونه چې په اوداسه کې سرته رسوو په دوه ډوله دی: يو ډول داسې چاري دي چې د هغو سرته رسول واجب دي او که چېرې په قصد سره هغه ترک کړو او سرته يې ونه رسوو، اودس مو باطل کېږي. دويم ډول هغه کارونه دی چې دهغو سرته رسول مستحب دي، يعني که چېرې هغه سرته ورسوو ډير غوره دي او که سرته يې ونه رسوو اودس نه باطليږي. اوس دې ته پام اړوو چې په اوداسه کې کوم کارونه واجب دي:

۱. نيت: کله چې وغواړو اودس وکړو، نيت کوو چې اودس کوم قربتاً الی الله، د دې ويل په ژبه لازم نه دي، بلکې په زړه کفايت کوي.
۲. د مخ مينځل: اوږ دوالی يې د تندي د ويښتانو له شين کېدو ځايه څخه تر زنې پورې اوعرض يې د منځنۍ او غټې ګوتې په اندازه.
۳. د ښی لاس پريمنځل. له څنګلو څخه د ګوتو تر سره پورې.
۴. د کيڼ لاس پريمنځل له څنګله څخه د ګوتې تر سر پورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵. د سر مسح، د سر مخامخ برخه له پاسه ښکته خواته مسح کول.

۶. د پښو مسح: لومړی د ښي پښې د ګوتو له سره تر بنده پورې، په ښي لاس مسح کوو او وروسته کیڼه پښه په کیڼ لاس په همدې ډول مسح کوو.

۷. ترتیب: ټول دا کارونه په کوم ډول چې ووېل شو سرته رسوو، یعنې د نیت او د مخ د مینځلو څخه پیل کیږي او د کیڼې پښې په مسحه کولو باندې تمامیږي.

۸. موالات: یعنې د اوداسه ټول کارونه یو به بل پسې جوخت او بې له بیلوالي سرته رسول.

هڅونه:

۱. د اوداسه د واجباتو او مستحباتو توپیر، توضیح کړئ.

۲. د اوداسه واجبات په خپلې کتابچه کې یاد داشت کړئ او هغه په تکرار سره ولولئ.

ارزیابي:

۱. د اوداسه واجبات هغو چاروته ویل کیږي چې په قصد سره .... اودس باطل کیږي.

۲. د سر مسح یوله .... د اودس دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوداسه مستحبات

موخـه:

د لمانځه له مستحباتو سره آشنايي.

پوښتنې:

- د لمانځه مستحبات يعنې څه؟
- په لمونځ کې کوم شيان مستحب دي؟

په تير لوست کې مو ولوستل چې د اوداسه مستحبات هغو څيزونو ته وايي چې که چېرې په اوداسه کې يې سرته ورسوو، ثواب لري او که سرته يې ونه رسوو، اودس نه باطل کېږي. د اوداسه ځينې مستحبات دلته لولو:

۱. مسواک: مخکې له اوداسه څخه په خپلو غاښونو مسواک وهل. د اسلام پيغمبر (ص) مسلمانانو ته زياته توصيه کوله چې مسواک ووهئ. آن تردې چې په يو حديث شريف کې فرمايي: که چېرې زما د امت له پاره د ستونزې او مشقت سبب نه ګرځيده، مخکې له هر لمونځ څخه مسواک کول به مې واجب ګرځولي واى.

۲. بسم الله ويل: اودس په بسم الله ويلو سره پيل کوو.

۳. د دواړو لاسونو پريمنځل: مخکې له اودس نه خپل د واړه لاسونه تر مړوندونو پورې پريمنځو.

۴. مضمضه: درې ځله خپله خوله په اوبو مينځو.

۵. استنشاق: درې ځله خپله پوزه په اوبو مينځو.

هڅونه:

۱. د اوداسه مستحبات په خپلو کتابچو کې یاد داشت او په تکرار سره يې ولولي.

۲. د خپل جومات له امام څخه دې پوښتنه وکړي او څو مورده نور د اوداسه مستحبات دې هم پخپله کتابچه کې یاد داشت کړي.

۳. زده کوونکې دې په ټولګي کې اودس تمثيل کړي او ودې وايي چې کوم کارونه د اوداسه واجبات او کوم يې مستحب دی.

ارزونه:

۱. که چېرې د اوداسه مستحبات سرته ونه رسوو، اودس باطل ....

۲. مضمضه په اوداسه کې .... ده.

۳. استنشاق په اوداسه کې.......دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوداسه موجبات او مبطلات

موخـه:

د اوداسه له مبطلاتو سره آشنايي.

پوښتنې:

- آيا پوهيږئ په کومو وختونو کې اودس کول واجب دی؟
- څه شيان اودس باطلوي؟

مخکې مو اودس زده کړ. اودس کول هميشه ښه کار دی او ثواب لري. مګر ځينې وختونه اودس کول واجبېږي. لکه هغه وخت چې غواړو لمونځ وکړو بايد اودس ولرو او لمونځ بې له اودسه باطل دی.

همدارنګه کله چې قرآن کريم لمس کوو بايد اودس ولرو او بې له اوداسه څخه پرقرآن کريم باندې لاس وهل حرام دي.

د خدای تعالیٰ په نومونو او د پيغمبر او دولسو امامانو په مبارکو نومونو بې له اوداسه څخه لاس وهل روا نه دي. که چېرې څوک غواړي پر هغوی لاس ووهي بايد اودس وکړي.آيا پوهيږئ چې کله اودس کوو، زموږ اودس تر کوم وخت پورې دوام کوي؟ زموږ اودس تر هغه وخته پورې دوام کوي چې ځينې کارونه مو سرته نه وي رسولي.

هغه کارونه چې اودس باطلوي (له مينځه وړي) د اوداسه مبطلات ګڼل کيږي.

د اوداسه ځينې مبطلات دادي:

۱. متيازي کول

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲. غایط کول
۳. د غایط له ځایه څخه د باد وتل.
۴. خوب کول، په دا رنګه چې غوږ وانه اوري او سترګه ونه ویني.
۵. هغه څیزونه چې عقل له مینځه یوسي، لکه: لیونتوب، مستي، بې هوښي.

هڅونه:

۱. د کومو چارو له پاره باید اودس وشي؟
۲. د اوداسه مبطلات په خپلو کتابچو کې یاد داشت کړئ:

ارزونه:

۱. د اوداسه مبطلات هغو کارونو ته ویل کیږي که چیرې موږ هغه سرته رسوو زموږ اودس .... کیږي.
۲. یو د مبطلات د اوداسه ....دی.
۳. خوب کول په هغه صورت اودس باطل کوي چې......

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمونځ معنوي او ټولنيزې ګټې

موخـه:

د لمونځ له ګټې سره آشنايي

پوښتنې:

- ستاسو له نظره لمونځ څه معنوي اغيزې لري؟
- آيا لمونځ ټولنيزه ګټه لري؟

مونږ مسلمانان د خداى تعالىٰ له حكم سره سم په يوه ورځ او شپه كې پنځه ځله لمونځ كوو. انسان چې كله لمونځ كوي د خداى تعالىٰ عبادت او بندهګي سرته رسوي. عبادت د انسان له پاره د كمال سبب ګرځي، ځكه كله چې انسان عبادت كوي له لوى خداى سره اړيكې ټينګوي.

خداى تعالىٰ انسان او د هغه عبادت ته هيڅ اړتيا نه لري، بلكې انسان خداى(ج) ته اړ دى.

لمونځ د خداى تعالى تر ټولو غوره عبادت دى. لمونځ د دين ستنه ده. كه چيرې د انسان لمونځ قبول شي نورې كړنې او(عملونه يې هم قبليږي او كه چيرې لمونځ قبول نه شي، نور اعمال يې هم نه قبليږي لمونځ د مؤمن معراج دى، يعنى د انسان روح له لمونځ سره جوخت خوځښت اخلي او معنوي لوړ مقام ته رسيږي.

ځوک چې لمونځ كوي هغه له ګناهونو څخه ځان ژغوري. له دې امله خداى تعالىٰ فرمايي: (أقم الصلاة إن الصلاة تنهى عن الفحشاء و المنكر){عنكبوت/٤٥}

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعنی لمونځ کوه، لمونځ کول (انسان) له فحشاء او منکر څخه منع کوي. په یوه اسلامي ټولنه کې چې ټول خلک لمونځ کوي، څوک چاته زیان نه رسوی او د هیچا په مالونو تیری نه کوي او خپلې چارې او دندې په ښه توګه سرته رسوي.

په دې توګه، کله انسان په صحیح ډول او په هغو شرایطو چې د اسلام په سپیڅلی دین کې ښودل شوي دي، لمونځ وکړي، هم به دده نفس او اخلاق سم شي او هم به ټولنه د اصلاح او پر مختګ په لور روانه شي.

هڅونه:

۱. د لمونځ ځانګړې ارزښت په دریو کرښو کې ولیکئ.

۲. د لمونځ ټولنیز ارزښت په دریو کرښو کې ولیکئ.

۳. ووایاست چې لمونځ څرنګه له فساد او فحشاء څخه مخنیوی کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمونځ د صحت شرایط

موخـه:

د لمونځ د صحیح کېدو له شرایطو سره آشنایي.

پوښتنې

- آیا په هر ډول کالیو کې لمونځ کولی شئ؟
- آیا پوهیږئ چې څه کارونه باید سرته و رسوو چې زموږ لمونځ صحیح شي؟

الله تعالی ډېر لوی ذات دی. واړه موجودات د خدای د عظمت او سترتوب په پرتله ډېر وړوکي او هیڅ څیز نه دي. مګر لوی خدای خپلې دروازې د خلکو په مخ نه دی تړلی، بلکې ټولو انسانانو ته یې بلنه او دستور ورکړی دی چې په ورځ کې پنځه ځله د هغه با عظمته درګاه ته ورشي او له هغه سره خبری وکړي، خو مهربان خدای ددې لیدنې کتنې له پاره شرایط ټاکلي دي، یعنې له موږ څخه یې غوښتي دي چې ځان پاک او سمبال کړو او په ځانګړې نظم او سموتتیا دهغه کتنې او لیدنې ته لاړ شو.

د دې ځینی شرطونه دادي:

١. اودس لرل: لمونځ کوونکی باید اودس ولري او بې اودسه نشې کولی لمونځ وکړي.

٢. پاکوالی: د لمونځ کوونکې ځان، کالي او د سجدې کولو ځای باید پاک وي، یعني په پلیدۍ ککړ نه وي.

٣. اسلامي پټوالی (کالي اغوستنه): لمونځ کوونکی باید بې ستره او بربنډ (لوڅ) نه وي. لږ تر لږه ضروري ستر نارینه وو ته داده چې عورت یې پټ وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اما د ښځو د پاره د ټول بدن پټول لازم دي، پرته له دوارو لاسونو تر بندونو، پښو تر ښنګرو او مخ څخه.

۴. کالي او ځای يې غصبی نه وی: د لمانځه کالي او ځای بايد دده شخصی مال وي او ياېې له خاوند څخه اجازت اخيستې وي. که چېري د نورو خلکو مال يې په غلا او يا په زور سره اخيستی وي له هغه سره لمونځ نه کيږي.

۵. د وخت رعايت کول

پنځه ګوني لمونځونه ځانګړي وختونه لري چې هر يو بايد پخپل وخت کې وشي. د لمانځه وختونه مو په دويم ټولګی کې ولوستل.

۶. مناسب ځای. د لمونځ ځای بايد ثابت وی، يعنې ډير کښته او پورته او لړزيدونکی نه وي.

هڅونه:

۱. زده کوونکي دې په پنځو ډلو وويشل شي او د لوست په محتوا باندې دې پخپل مينځ کې خبرې اترې وکړي.

۲. له هرې ډلې دې يو تن د استازی په توګه وټاکل شی او دلوست لنډيز دې په ټولګي کې ټولو زده کوونکوته بيان کړي.

۳. د لمانځه د صحيح کېدو شرايط له ياده زده کړئ.

ارزونه:

۱. که چېرې قصداً يو له دې ذکر شوی شرايطو په لمونځ کې رعايت نه کړو زموږ لمونځ .... دی.

۲. نارينه په لمونځ کې لږ تر لږه بايد .... ځان پټ وساتي.

۳. ښځې بايد په لمانځه کې .... ځان پټ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمونځ ارکان او واجبونه

موخـه:

د لمونځ له واجباتو سره آشنايي.

پوښتنې:

- د ستاسو له نظره د لمونځ واجبات او ارکان کوم دي؟
- د واجباتو او ارکانو تر مينځ څه توپير وجود لري؟
- که چېرې د لمونځ ځينې واجبات ترک کړو، لمونځ باطلیږي؟

د لمونځ واجبات يوولس دي:

۱. نيت، يعنې د لمونځ اراده لرل.

۲. قيام، يعنې په لمونځ کې دريدل.

۳. تکبيرة الاحرام، يعنې د لمونځ په پيل کې الله اکبر ويل.

۴. قرائت، يعنې د حمد سورة او يو بل سورة شريف لوستل.

۵. رکوع يا ټيټوالی د خدای تعالیٰ په مقابل کې.

۶. سجده يا په ځمکه پريوتل د الله تعالیٰ په وړاندی.

۷. ذکر، يعنې د رکوع او سجدې په حال کې ذکر يا دعا لوستل.

۸. تشهد، يعنې په دوهم رکعت کې يا د لمونځ په آخري رکعت کې له دوهمې سجدې وروسته کښيناستل.

۹. سلام کول وروسته له تشهد څخه.

۱۰. ترتيب، يعنې هر يو د لمونځ له اجزاوونه پخپل ځای تر سره کول.

۱۱. موالات، يعنې پر له پسې د لمونځ اجزاوې اداء کول بې له ځنډه.

د لمونځ ارکان پنځه دي، چې که چېرې کم او یا زیات شي لمونځ باطل کېږي.

۱. نیت
۲. تکبیرة الاحرام
۳. د تکبیرة الاحرام ویلو په وخت کې قیام
۴. رکوع
۵. سجدی

که چیري په لمونځ کې یو واجب جزء قصداً کم یا زیات شي لمونځ باطلیږي او که کوم رکن کم یا زیات شي که قصدي وي یا سهوي، لمونځ باطل دی.

هخونه:

۱. زده کوونکي دې د لمونځ واجبات له یاده زده کړي.
۲. زده کوونکي دې د لمونځ ارکان له یاده زده کړي.

ارزونه:

۱. که چېرې څوک په سهو سره یو جزء د لمونځ واجب پر ځای نکړی، دده لمونځ ....دی.
۲. که چېرې څوک د لمونځ رکن په سهوه سره ترک کړی دده لمونځ ......دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پنځو ګونو لمونځونو وختونه

موخه:

د پنځه ګونو لمونځونو له وختونو سره آشنايي.

پوښتنې:

- آيا پوهيږئ چې يو مسلمان په يوه شپه او ورځ کې څو واري لمونځ کوي؟
- آيا د هر لمونځ وختونه پيژنئ؟

موږ پوهيږو چې موږ مسلمانان په يوه شپه او ورځ پنځه لمونځونه کوو.

هر لمونځ په ټاکلي وخت کې اداء کيږي. هر مسلمان هغسې چې لمونځ ورته زده وي، بايد د لمونځ وخت هم په ځيرکتيا سره و پيژني، ځکه که لمونځ له ټاکلي وخت څخه د مخه وشي سمه نه ده. په دې لوست کې غواړو د هر لمونځ صحيح وخت وپيژنو.

١. د سهار لمونځ: په يوه شپه او ورځ کې لمړنی لمونځ چې يو مسلمان يې پر ځای کوي د سهار لمونځ دی. د سهار لمونځ د سهار له طلوع څخه تر لمرختلو پوری دی.

٢. د ماسپښين لمونځ: دويم لمونځ د ماسپښين لمونځ دی، او هغه وخت اداء کيږي چې کله لمر د آسمان له مينځ څخه لويديځ (غرب) خواته مايل شي.

٣. د مازديګر لمونځ: د مازديګر لمونځ د ماسپښين له لمونځ څخه وروسته اداء کيږي او ترهغه چې لمر پريوتلی نه وي د مازديګر لمونځ اداء کيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴. د ماښام لمونځ: دماښام او یا مغرب لمونځ هغه وخت اداء کېږي چې لمر غروب کړی وي یعنې پریوتی وی او هغه سور والی چې د لمر له پریوتو څخه وروسته په ختیځ کې پیدا کېږی له منځه لاړشي.

۵. د ماخوستن لمونځ: د عشا او یا ماخوستن لمونځ د ماښام له لمونځ څخه وروسته اداء کیږي او د شپې تر نیمایي پوري وخت لري.

هڅونه:

۱. د لمونځ وختونه پنځه ځلي په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

۲. په پنځو ډله ییزو ګروپونو سره د زده کوونکي د لمونځ د وختونو په اړوند خبرې اترې وکړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمونځ رکعتونه

موخه:

د پنځو لمونځونو د رکعتونو له شمیر سره آشنایي.

پوښتنې:

- آیا پوهیږئ چې د سهار لمونځ څو رکعته دی؟
- آیا پوهیږئ چې د ماسپښین لمونځ څو رکعته دی؟

لمونځونو دوه ډوله دي: واجب او مستحب. واجب لمونځونه باید هیڅکله ترک نه کړو، ځکه ددې ترک کول ګناه لري، مګر مستحب لمونځونه که چیرې اداء شي ثواب لري او که اداء نشي ګناه نه لري. واجب لمونځونه ډیر دي او په دې لوست کې یوازې د پنځو ګونو لمونځونو د رکعتونو په اړوند خبرې کوو.

١. د سهار لمونځ: دوه رکعته اداء کیږي.

٢. د ماسپښین لمونځ: څلور رکعته اداء کیږي.

٣. د مازدیګر لمونځ: څلور رکعته اداء کیږي.

۴. د ماښام (مغرب) لمونځ درې رکعته اداء کیږي.

۵. د عشاء لمونځ (ماخوستن) څلور رکعته کولی شي.

دې ته مو باید پام وی چې د دې ټولو لمونځونو په لومړیو دوو رکعتونو کی حمد او یوه سوره له قرآن کریم څخه لولو، ولې په دریم او څلورم رکعت کی یا د حمد سوره او یا به څلور واړه تسبیحات وایو. تسبیحات اربعه دادي:

سبحان الله و الحمد لله و لااله الاالله و الله اکبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅونه:

۱. زده کوونکی دې په څو ډلو وويشل شي او د لمانځه د رکعتونو په اړه دې پخپل مينځ کې خبرې اترې وکړي.

۲. تسبيحات اربعه ياد کړئ.

ارزونه:

۱. آيا زده کوونکو د پنځو لمونځو نو رکعتونه زده کړي دي؟

۲. آيا زده کوونکي کولی شي و وايي چې په لومړي او دويم رکعت کې به څه لولي او په دريم او څلورم رکعت کې به څه ولولي(په کومو کې حمد سوره او په کومو کې څلور واړه تسبيحات يا حمد په يوازې توګه؟)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څلور رکعتي لمونځ اداء کول

موخـه:

د څلور رکعتي لمونځ زده کړه

پوښتنې:

- آیا کولی شئ، څلور رکعتي لمونځ (لکه د ماسپښین لمونځ) اداء کړئ؟
- څومره د قرآني سورت له محتوا او پیغام سره بلد تیا لري؟

په دویم ټولګي کې مو زده کړه چې دوه رکعتي لمونځ څرنګه اداء کیږي. سږ کال مو زده کړل چې څلور رکعتي لمونځونه (لکه دما سپښین ، مازدیګر او ماخوستن لمونځونه) څرنګه اداء کیږي. د څلور رکعتي لمونځو نو لمړنی دوه رکعته لکه د دوو رکعتي لمونځونو په ډول اداء کیږي. د بیا را یادولو لپاره یو ځل بیا دوه رکعتی لمونځ تکرار وو:

وروسته له هغه چې اودس مو وکړ (۱) مخ په قبلې دریږو.(۲) نیت کوو: یعنی په زړه کې د خپل قصد خدای ته وایو. لکه په زړه کې وایو: دوه رکعته لمونځ د سهار کوم قربتاً الی الله، تکبیر الاحرام وایو(۳) د حمد سورة تر پایه پورې وایو.(۴) د اخلاص سوره (قل هو الله احد) یا یو پوره سوره لولو.(۵) رکوع ته ځو په رکوع کې خپل ملا هغو مره ټیټوو چې زموږ لاسونه د زنګنونو په مخ قرار و نیسي په دې حالت کې به وایو: سبحان ربی العظیم و بحمده.(۶)وروسته له رکوع څخه په بشپړه توګه دریږو او وایو: سمع الله لمن حمده(۷) وروسته به سجدې ته ځو. د سجدې له پاره سر پر مهر یا ځمکه باندې کیږدو او وایو: سبحان ربي الاعلی و بحمده (۸) وروسته به

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښېنو او بیا به سجدې ته ځو، لکه اول وار(۹) وروسته به کښېنو او بیا به ودرېږو او لکه د اول رکعت حمد او سورت لولو.

د پورته کېدو په حال کې په ټولو رکعتونو کې مستحب دي چې ووایو: بحول الله و قوته اقوم و اقعد(۱۰) وروسته د سورې له تمام کېدوڅخه د قنوت دعا وایو. یعنې د دوو لاسونو رغوي پورته کوو او دعا کوو، لکه دا قرآني دعا : ربناآتنا في الدنیا حسنة و فی الاخرة حسنة و قنا عذاب النار. نورې دعاوې هم په قنوت کې لوستلی شو، (۱۱) وروسته په همغه ترتیب چې وویل شو، رکوع ته ځو او بیا سجده کوو.،۱۲) وروسته له دویمې سجدې کښېنو او تشهد وایو. په تشهد کې وایو: أشهد أن لااله الاالله وحده لاشریک له و اشهد ان محمدا عبده و رسوله اللهم صل علی محمد و آل محمد.،۱۳) وروسته به سلام ورکوو: السلام علیک ایها النبي ورحمة الله و برکاته، السلام علینا و علی عباد الله الصالحین، السلام علیکم ورحمة الله و برکاته.

په څلور رکعتي لمونځ کې وروسته له هغه چې په دویم رکعت کې مو تشهد ووایه، سلام نه ورکوو او درېږو. په دریم او څلورم رکعت کې کولی شو یوازې د فاتحې سورة ولولو(بی له بل سورة) او کولی شو څلور واره تسبیحات ووایو: سبحان الله و الحمد لله و لااله الاالله و الله اکبر

وروسته به رکوع ته ځو لکه لومړی او دویم رکعتونه، وروسته دوې سجدې کوو. که چېرې لمونځ درې رکعتي وي تشهد به لولو او سلام ورکوو او که چېرې لمونځ څلور رکعتي وي، څلورم رکعت لکه د دریم رکعت په شان اداء کوو او وروسته له دوو سجدو څخه تشهد وایو او سلام ګرځو(ورکوو) او لمونځ تمامېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅونه:

د سهار لمونځ اداء کړئ.

د مغرب (ماښام) او عشاء (د ماخوستن) لمونځونه، چې درې رکعتې او څلور رکعتي دي، دريم او څلورم رکعت به يې څرنګه کوو؟ وليکئ.

څلور واړه تسبيحات د لمانځه په کوم ځای کې لوستل کيږي؟

ارزونه:

۱. زده کوونکي دې په ځانګړې توګه دوه رکعتي لمونځ (لکه د سهار لمونځ) په ښکاره ډول په ټولګي کې وکړي او ښاغلی ښوونکی دې په پوره دقت سره ګوري چې د هغوی لمونځ زده دی او که نه؟

۲. درې رکعتي او څلور رکعتي لمونځ دی هم په هماغه ډول تر سره کړي. او ارزونه دې وشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجاست او طهارت

موخه:

د نجاست (ناولتیا) او طهارت (پاکوالي) له حکمونو سره آشنایي.

پوښتنې:

- آیا پوهیږئ کوم شیان نجس(مردار) دي؟
- آیا پوهیږئ کله چې یو شی نجس شي څرنګه پاک کېږي؟

تیر کال مو زده کړل چې ځینی شیان نجس دي او اوبه نجاسات پاکوي. همدارنګه زده موکړل چې څرنګه په اوبو سره نجس شیان پاک کولی شي.

سږ کال به زده کړو چې داسې نجاسات شته دي کوم چې بې له اوبو په نورو وسیلو هم پاکیدای شي.

هغه نجاستونه چې ښایې له زیاتو سره یې تاسو سرو کار و لرئ، دادي:

١. بول او غایط د انسان او د هغو حیواناتو چې غوښې یې حرامې دي.
٢. وینه (هغه وینه چې د حلالو حیواناتو له ذبحې وروسته پاتې کېږي، پاکه ده).
٣. میته یا مردار حیوانات (حلال غوښه وي یا حرامه غوښه)،
۴. سپي،
۵. خوګ

مطهرات یا مهم پاک کوونکي دادي:

١. اوبه: اوبه ډیرښه پاک کوونکې دي. که چېري یو شی نجس(مردار شوی وي) هغه په کمو اوبو (لکه د کوزې په واسطه) درې ځلې ووینځو پاکېږي او په روانو اوبو یا د ډنډ په اوبو یو واربه پریمنځو پاک کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲. لمر: د مثال په توګه که چېرې يوه ځمکه نجسه شي او عـين نجاست پکې نه وي، که چېرې ځمکه لنده شي او په لمر سره وچ شي پاکېږي.

۳. ځمکه: که چېرې د يو انسان بوټ يا څپلۍ نجسه شي، په هغه صورت کې چې عين نجاست په هغه کې نه وي او انسان څو ګامه د ځمکې پر مخ لاړ شي بـوټ يې پاکېږي.

فعاليت:

۱. د نجاساتو ډولونه په خپلو کتابچو کې وليکئ؟

۲. وليکئ چې هر ډول نجاست څرنګه پاکيدای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه: آداب او اخلاق

شلم لوست

د مور او پلار حقونه

موخـه:
د مور او پلار له حقونو سره آشنایی
پوښتنې:
- آیا پوهیږئ چې زموږ میندې او پلرونه پر موږ څه حقوق لري؟
- ولې مور او پلار پر موږ باندې حق لري؟

مور او پلار پر موږ باندې ډېر حقونه لري. هغوی په وړکتوب کې زموږ لـه پاره زیاتې ستونزې ګاللي دي او ډېرې سترړیاوې یې زغملې دي. په قرآن کریم کې لولو چې لـه خپـل مـور او پـلار سره نیکـې وکړئ او لـه هغـوی سره پـه نرمـۍ او مهربـانـۍ خبرې وکړئ د اسلام پیغمبر(ص) فرمایي: د خدای تعالیٰ رضا د مور او پلار پـه رضا کې ده. درې ورونه وو چې یو له بل سره یې په یوه ځای کې کار کاوه. یو له هغـو څخه پرهیزګاره ځوان و چې د خپل مور د رضایت او خوښۍ له پاره یې ډېرې هڅې کولې او هره ورځ یـې مخکـې لـه دې چې لـه کـوره بهرتـه ووځـي د مـور لاس بـه یـې ښکلاوه او د هغو په اجازه بـه خپـل کـار پسـې روانیـده. یـوه ورځ یـې مـور ویـده وه او هغه ددې له پاره چې له خپلې مورڅخه د تللو اجازت واخلي او له هغې سره خدای په امانـۍ وکړي، لږ مودې ځنډ شو تر څو یې مور له خوبه ویښه شي. وروسته له هغه نه چې مور یې ویښه شوه له هغې سره یې خدای پـه امـاني وکـړه او ولاړ. کلـه چـې خپلـو ورونو ته ورسید هغوی و پوښته چې ولې ځنډ شوې؟ ویې ویل هڅه مې وکړه چې د ځان له پاره په جنت کې یو ځای لاسته راوړم، ځکه ستر پیغمبر(ص) فرمایلي دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

(جنت د میندو تر پښو لاندې دی) . وروسته یې هغوی ته روښانه کړه چې ولې په ځنله سره راغلی دی.

هڅونه:

۱. د جومات له امام سره پر اولادونو د مور او پلار د حقونو یو لست تیار کړی.

۲. په څو کسیزو ډلو د مور او پلار د حقوقو په اړوند خبرې اترې او قضاوت وکړئ چې ولې مور او پلار پر موږ حق لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسجد آداب

موخـه:
د جومات له آدابو سره آشنايي.

پوښتنې:
- آيا پوهيږئ چې جومات آداب لري؟
- د جومات په کومو آدابو پوهيږئ؟

مسجد په اسلام کې ډېر ارزښت لري. مسجد د خدای تعالیٰ د عبادت ځای دی، له همدې امله ويل کېږي مسجد د خدای کور دی. په مسجد کې لمونځ کول ډېر ثواب لري او تر هغه چې امکان وي نه ښايي چې خپل لمونځونه بی له مسجده په بل ځای کې وکړو. ولې بايد پوه شو چې مسجد آداب لري چې مسلمان بايد هغه پر ځای کړي.

۱. بايد هر وخت مسجد ته ولاړ شي.
۲. کله چې جومات ته ننوځي ښي پښه به کېږدي او کله چې بيرته راوځي کېڼه پښه به وړاندې کېږدي.
۳. له اوداسه سره دې مسجد (جومات) ته ننوځي.
۴. کله چې مسجد ته داخل شي، دوه رکعته تحيت لمونځ دې د مسجد د درناوي له پاره وکړي. که چېرې واجب، قضايي او يا مستحب لمونځ کوي هم کفايت کوي.
۵. په مسجد کې خپل غږ پورته نه کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶. په مسجد کې دې د خدای تعالیٰ په عبادت بوخت شئ او د دنیوي چارو له خبرو اترو څخه دې ډډه وشي.

۷. د مسجد په پاک ساتلو کې دې هڅه وکړي؛

۸. کله چې مسجد ته ځی پاک کالي دې واغوندئ او پر ځان خوشبو ولګوي او د هوږې او پیاز له خوړلو څخه ډډه وکړئ.

هڅونه:

۱. زده کوونکي دې په څو ډلو وویشل شي او د جومات د ادابو په هکله دې پخپل مینځ کې خبرې اترې وکړي.

۲. زده کوونکي دې د مسجد د روحاني په مرسته د مسجد د آدابو یو بشپړ لیست ترتیب کړي.

ارزونه:

۱. له زده کوونکو څخه دې د مسجد د آدابو په اړه څوپوښتنې وشي.

۲. آیا زده کوونکي په عملي توګه د مسجد آداب مراعاتوي؟

دوه ویشتم لوست

د خپلوانو حقونه

موخـه:

د خپلوانو له حقونو سره آشنايي

پوښتنې:

- آيا پوهيږئ چې زموږ خپلوان پرموږ څه حقوق لري؟
- که چېرې ستاسې له خپلوانو څخه يو ناروغه شي تاسو څه کوی؟

اقارب يعنی خپلوان او نږدې کورني. خپلوان او اقارب پر موږ حقونه لري چې بايد هغه رعايت کړو. د اسلام په سپیڅلی دين کی د خپلوانو حقوقوته صله رحم او زړه سوی ويل کېږي. صله رحم، يعنې له خپلوانو سره اړيکې درلودل. خدای تعالیٰ له موږ څخه غواړي چې دخپلو خپلوانو سره ښې اړيکې او حسنه راشه درشه ولرو او له يو بل سره مرسته وکړو، ځکه موږ ته ښايي چې خپلو خپلوانو سره تګ راتګ ولرو، د هغوی په غم او خوښۍ کې ګډون وکړو، اوله هغوی سره مرسته وکړو دهغوی له غيبت او بد وينې څخه ډډه وکړو او د هغوی په اړه خير غوښتونکې واوسو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅونه:

۱. د جومات د امام په مرسته د خپلوانو د حقوقو یو لست جوړ کړئ.

۲. د صله رحم معنی پخپلو کتابچو کې ولیکئ.

۳. د صله رحم په اړوند ستاسو نظر څه دی؟

ارزونه:

۱. زموږ دنده ده چې د خپلو خپلوانو او اقاربو سره .... سخاوت ولرو.

۲. اقارب، یعني..............

۳. صله رحم، یعني..................

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند د چاپېريال ساتنه

موخه:
له چاپيريال ساتنې سره آشنايي او هغه دندې چې موږ يې د هغه په وړاندې لرو.
پوښتنې:
- آيا پوهيږئ چې چاپېريال څه شی دی؟
- آيا پوهيږئ چې زموږ دنده د چاپيريال په وړاندې څه ده؟

دښته، غر، مکتب او مدرسه، کوڅه، او زموږ د کور انګړ زموږ د ژوند چاپيريال ګڼل کيږي.

لکه څنګه چې موږ هڅه کوو خپل ځان او کور پاک و ساتو بايد همغسې د خپل د ژوند چاپيريال هم پاک و ساتو. موږ بايد هڅه وکړو چې خپل کور، انګړ، کوڅه، ښار او کلی پاک و ساتو. ګندګۍ، خاورې او دوړې پخپلو ټاکليو ځايونو کې واچوو او په کوڅه او شا و خوا کې يې وا نه چوو، ځکه د هغې څخه ميکروبونه په چاپېريال کې خپريږي او زموږ روغتيا ته زيان رسوي او ناروغه کېږو. نو لازمه ده چې د ځان او نورو د صحت او روغتيا خيال وساتو.

د اسلام سپيڅلی دين موږ ته تل د پاکۍ او پاکوالي بلنه راکوي.

زموږ ستر پيغمبر(ص) فرمايلي دي پاکي او طهارت د ايمان يوه څانګه ده) يعنې مسلمان بايد د تل لپاره پاک وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعالیت:

۱. زده کوونکي دې د چاپیریال په اړه یو لیست جوړ کړي چې کوم ځایونه چاپیریال ګنګل کېږي.

۲. زده کوونکي دې په څو ډلو وویشل شي او د چاپیریال په وړاندې دې د خپلو دندو په اړوند خبرې اترې وکړي او وروسته به د دوی استازي د هرې ډلې د نظر لنډیز په ټولګي کې و وايي.

۳. زده کوونکي دې د حدیث شریف په اړوند خبرې وکړي.

ارزونه:

۱. زده کوونکي دې د چاپیریال په وړاندې خپلې دندې بیان کړي او ښوونکي دې هغوی ته نومرې ورکړي.

۲. له زده کوونکو څخه دې پوښتنه وشي چې د اسلام پیغمبر د پاکوالي په اړوند څه فرمایلي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روغتیا ارزښت

موخه: د روغتیا له ارزښت سره آشنایي.

پوښتنې:

- آیا پوهېږئ چې روغتیا او سلامتیا څومره با ارزښته ده؟
- د خپلې روغتیا د ساتنې لپاره باید څه وکړئ؟

روغتیا او سلامتیا د خدای تعالیٰ له نعمتونو څخه دي او موږ باید ددې نعمت په قدر او ارزښت و پوهېږو د هغو د ساتنې لپاره هڅه وکړو. د اسلام سپېڅلی دین موږ ته لارښوونه کوي چې د خپلې روغتیا له پاره هڅه وکړو او له هر هغه څه نه چې زموږ روغتیا ته زیان رسوي ډډه وکړو.

موږ باید له ګټورو او پاکو خوړو څخه په بسیا توګه ګټه واخلو، د خپل ځان، کالیو او چاپېریال پاکوالي ته تل پاملرنه وکړو. او له هغو خوړو او څښلو چې موږ ته زیان رسوي ډډه وکړو. له ډېر خوړلو، ناوړه خوړو، نه مینځل شوې مېوې او ناپاکو اوبو څخه ځان وساتو.

باید د نسوارو، چلم او سګرېټ څښلو څخه چې زموږ روغتیا او سلامتیا له مینځه وړي، ډډه وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅوني:

۱. زده کوونکي دې د روغتيا او سلامتيا ارزښت پخپلو کتابچو کې وليکي.

۲. زده کوونکي دې د زيان لرونکو غذايي توکو يو ليست جوړ کړي.

ارزونه:

۱. .... د خدای تعالیٰ له نعمتو نو څه دی.

۲. ړومبی ميوه .... وروسته يې خورو.

۳. موږ بايد د .... خوړلو او څښلو څخه ډډه وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library